

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI EDUKACJI, NAUKI
I MŁODZIEŻY
(NR 95)
z dnia 21 czerwca 2017 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 95)

21 czerwca 2017 r.

Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży, obradująca pod przewodnictwem posła **Rafała Grupińskiego (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk 1643) w zakresie:

- 1) części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie,**
 - a) dochody i wydatki,**
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**
 - c) dotacje podmiotowe, przedmiotowe i celowe,**
 - d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,**
 - e) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu oświaty i wychowania;**
- 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 81;**
- 3) części budżetowej 28 – Nauka:**
 - a) dochody i wydatki,**
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**
 - c) dotacja podmiotowe i celowe,**
 - d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,**
 - e) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu nauki;**
- 4) agencji wykonawczych:**
 - a) Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,**
 - b) Narodowe Centrum Nauki;**
- 5) państwowego funduszu celowego – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej;**
- 6) części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe:**
 - a) dochody i wydatki,**
 - b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,**
 - c) dotacje podmiotowe i celowe,**
 - d) programy wieloletnie w układzie zadaniowym,**
 - e) środki europejskie na finansowanie projektów z zakresu szkolnictwa wyższego;**
- 7) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 18 i 89;**
- 8) części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk:**
 - a) dochody i wydatki,**
 - b) dotacje podmiotowe i celowe;**

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marzenna Drab** podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej wraz ze współpracownikami, **Łukasz Szumowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wraz ze współpracownikami, **Ilona Kielan-Glińska** wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami, **Anna Izdebska** główny specjalista w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej Ministerstwa Finansów, **Leszek Rafalski** przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych, **Maciej Chorowski** dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, **Zbigniew Błocki** dyrektor Narodowego Centrum Nauki, **Marian Binek** prorektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, **Paweł Rowiński** wiceprezes Polskiej Akademii Nauk wraz ze współpracownikiem oraz **Jerzy Ewertowski** członek prezydium Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Muszyńska**, **Mariusz Pawełczyk**, **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Proszę państwa, rozpoczniemy posiedzenie. Mam nadzieję, że uda nam się sprawnie je przeprowadzić, tym bardziej że wróciliśmy o drugiej nad ranem z wczorajszych obrad, właściwie z dzisiejszych.

Otwieram posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Stwierdzam kworum. Porządek dzienny posiedzenia, w punkcie pierwszym, obejmuje rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. (druk nr 1588) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 1643) w zakresie: części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 81, części budżetowej 28 – Nauka, agencji wykonawczych: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz Narodowe Centrum Nauki, państwowego funduszu celowego – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, części budżetowej 38 – Szkolnictwo wyższe, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 18 i 89, części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk.

W punkcie drugim mamy rozpatrzenie planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia br.

Czy są uwagi do porządku dziennego posiedzenia? Tak. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Paweł Skutecki (Kukiz 15):

Szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, od wielu miesięcy mam pewną uwagę do porządku obrad. W sytuacji, w jakiej jesteśmy dziś, moi wyborcy – bydgoszczanie, sto tysięcy osób podpisało się pod obywatelskim projektem ustawy o utworzeniu uniwersytetu medycznego w Bydgoszczy. Chciałbym dowiedzieć się wprost od pana przewodniczącego, bo słyszę, że zainteresowani nie otrzymują odpowiedzi. W kwietniu ten projekt ustawy trafił do pana przewodniczącego. Kiedy możemy spodziewać się tego, że pan przewodniczący wyjmie ten projekt z zamrażarki?

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Panie pośle, nie mam żadnej zamrażarki. Mówię to w obecności wielu świadków. Chcę poinformować pana posła, że projekt ustawy o Uniwersytecie Medycznym w Łodzi został skierowany przez marszałka do Komisji Zdrowia i Komisji Obrony Narodowej.

Poseł Paweł Skutecki (Kukiz 15):

Panie przewodniczący, przepraszam. Nie chodzi o Łódź, chodzi o Bydgoszcz.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Chodzi o Bydgoszcz. Myślałem, że mówi pan o Łodzi, bo tam jest ten problem. Jeśli chodzi o Bydgoszcz, to wiem, że pojawiły się kolejne postulaty w tej sprawie. Myślę, że rządząca większość musi zdecydować, czy Toruń czy Bydgoszcz będzie miała większe wpływy w tej sprawie. Myślę, że będziemy mieli to w planie najbliższych posiedzeń Komisji. Może nie najbliższym, bo plan pracy na lipiec mamy ustalony, ale może uda się

zrobić to jeszcze w przyszłym miesiącu, jeśli będzie porozumienie pomiędzy tymi dwoma bardzo ważnymi miastami w kujawsko-pomorskim.

Czy są uwagi do dzisiejszego porządku posiedzenia? Nie słyszę. W takim razie uważam, że porządek dzienny został przyjęty. Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części budżetowej 30 – Oświata i wychowanie oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 81.

O zabranie głosu proszę podsekretarza stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej panią Marzennę Drab. Przy okazji witam zarówno panią minister, jak i pana Łukasza Szumowskiego – podsekretarza stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, pana Zbigniewa Błockiego – dyrektora Narodowego Centrum Nauki, pana Pawła Rowińskiego – wiceprezesa Polskiej Akademii Nauk i panią Ilonę Kielan-Glińską – wicedyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli oraz wszystkich państwa – przedstawicieli ministerstw, związków zawodowych. Witam wszystkich gości.

Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej Marzenna Drab:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dochody w części 30 – Oświata i wychowanie były planowane w wysokości 3726 tys. zł. Z tego w dziale 750 – Administracja publiczna 153 tys. zł, w dziale 801 – Oświata i wychowanie 3573 tys. Dochody zrealizowano w łącznej kwocie 6557 tys., to jest 176% zaplanowanej kwoty. Wyższy poziom wykonania dochodów w stosunku do planów wynika przede wszystkim z uzyskania wyższych niż planowano dochodów z tytułu opłat wnoszonych przez osoby, które złożyły deklaracje o przystąpieniu do poprawkowego egzaminu maturalnego.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, które dotyczyły realizacji projektów Unii Europejskiej, zostały naliczone odsetki od środków uznanych za nieprawidłowo wydatkowane lub niekwalifikowalne w odniesieniu do złożonego wniosku o płatność lub o wykorzystanie z naruszeniem obowiązujących procedur.

Wydatki w części 30 – Oświata i wychowanie zostały zaplanowane w kwocie 413 649 tys. zł. Plan po zmianach, z uwzględnieniem zwiększeń z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa, oraz zmian pomiędzy wydatkami bieżącymi i majątkowymi wyniósł 464 225 tys. zł. Wydatki ogółem w części 30 zostały wykonane w kwocie 437 785 tys. zł, czyli 94,3% planu po zmianach. Wydatki były ponoszone w ramach 8 działów klasyfikacji budżetowej.

Dział 150 – przetwórstwo przemysłowe. W tym dziale zaplanowano wydatki w wysokości 1 mln zł na dotacje przedmiotowe dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych, na dofinansowanie podręczników szkolnych, dokształcenia w zawodach i w profilach kształcenia ogólnozawodowego. Powyższe wydatki wykonano w 65%, w kwocie 648 tys. zł. Niższe wykonanie planowanych wydatków wynika z faktu, że 20 wniosków o dotacje przedmiotowe do podręczników dokształcenia w zawodach nie spełniło kryteriów określonych w rozporządzeniu ministra edukacji narodowej w sprawie stawek, szczegółowego sposobu oraz trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników szkolnych.

W dziale 750 zaplanowano wydatki w wysokości 47 514 tys. zł, z przeznaczeniem na finansowanie zadań związanych z funkcjonowaniem urzędu ministra oraz na współfinansowanie projektów Unii Europejskiej. Plan wydatków po zmianach wyniósł 47 813 tys. zł i został zrealizowany w kwocie 42 858 tys. zł, co stanowi 90% planowanej kwoty. Niewykonanie wydatków w planowanej wysokości wynikało z uzyskania oszczędności w toku realizacji poszczególnych zadań.

W dziale 752 wydatki obronne zaplanowane w ramach rozdziału 75212 w wysokości 6 tys. zł zostały zrealizowane w 100%. Środki zostały przeznaczone na doposażenie w sprzęt funkcjonujący w Ministerstwie Edukacji Narodowej, formacji Obrony Cywilnej oraz na szkolenie zespołu zarządzania kryzysowego.

Wydatki w dziale 801 zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na 2016 r. w łącznej wysokości 354 168 tys. zł. Plan po zmianach wyniósł 403 390 tys. zł. Został wykonany w 95%, co stanowi kwotę 382 598 tys. zł. Wydatki w dziale 801 były zrealizowane

w ramach siedmiu działów klasyfikacji budżetowej. Najwyższe wydatki zostały poniesione w rozdziale 80145, czyli komisje egzaminacyjne, na zadania związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem egzaminów zewnętrznych oraz na funkcjonowanie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i 8 okręgowych komisji egzaminacyjnych, jak również na realizację projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Również na składki do organizacji międzynarodowych, na wsparcie olimpiad, konkursów, turniejów, na administrowanie programem Erasmus+, na refundację kosztów kształcenia dzieci pracowników agencji Frontex, na polsko-ukraińską radę wymiany młodzieży, na realizację zadań w ramach rządowego programu Bezpieczna i przyjazna szkoła. Ogólnie wydatkowano kwotę 89 339 tys. zł, co stanowi 86% zaplanowanej kwoty. W rozdziale 81035 – szkolnictwo polskie za granicą na sfinansowanie zadań realizowanych przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą, związanych z kierowaniem nauczycieli do szkół za granicą oraz kształcenie w systemie ramowymi uzupełniającym dzieci i młodzieży polskiej w szkołach poza granicami kraju, wydatkowano kwotę 41 474 tys. zł, co stanowi 99% planowanych wydatków.

W rozdziale doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli, na realizację zadań związanych ze wsparciem szkół i placówek, wspieranie edukacji narodowej i ustawicznej oraz na szkolenia metodyczne dla nauczycieli polonijnych wydatkowano kwotę 22 176 tys. zł, co stanowi 91% zaplanowanych wydatków.

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej w dziale 853. Środki zaplanowane na pomoc dla repatriantów to kwota 1038 tys. zł i zostały zrealizowane w wysokości 720 tys. zł. Stanowi to 69% planu. Oczywiście całe zapotrzebowanie tego planu zostało zrealizowane, natomiast mniejsza liczba zgłaszających się repatriantów wpłynęła na to, że kwota nie została wydatkowana w całości. W związku z tym, minister edukacji narodowej dokonał blokady niewykorzystanych środków w łącznej kwocie 244 tys. zł.

W dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza – plan po zmianach w tym dziale wyniósł 2945 tys. zł, z tego zrealizowano wydatki w wysokości 2930 tys. zł, co stanowi 99,5% zaplanowanej kwoty. Wydatki były realizowane m.in. w rozdziale kolonie i obozy oraz inne rodzaje wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej. Ujęte w planach wydatki po zmianach w kwocie 1276 tys., zrealizowano w kwocie 1261 tys., co stanowi 99% zaplanowanej kwoty. Środki przeznaczono na wsparcie działań skierowanych do dzieci i młodzieży w obszarze wolontariatu oraz edukacji pozaformalnej, promowanie współpracy pomiędzy szkołami i organizacjami pozarządowymi oraz szkolenia młodzieży.

W rozdziale obozy i kolonie dla młodzieży polonijnej w kraju, środki ujęte w planie po zmianach w wysokości 700 tys. zł zostały zrealizowane w 100%. Przeznaczono je na zadania związane z wypoczynkiem letnim, organizowanym dla dzieci i młodzieży polonijnej oraz dla Polaków zamieszkujących za granicą.

W rozdziale – Pomoc materialna dla uczniów zaplanowano kwotę 969 tys. zł. Zrealizowano ją w 100%. Środki zostały przeznaczone dla ministra właściwego ds. oświaty i wychowania, dla wybitnie uzdolnionych uczniów, pobierających naukę w szkołach ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych.

W dziale Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego zaplanowana kwota wynosiła 8000 tys. zł. Została zrealizowana w 100%. Środki te zostały przeznaczone na dotację podmiotową z budżetu państwa dla instytucji kultury Centrum Nauki Kopernik.

Wydatki z budżetu środków europejskich w ustawie na 2016 r. w części 30 zostały zaplanowane w kwocie 32 928 tys. zł. Plan wydatków po zmianach wyniósł 33 997 tys. zł i został zrealizowany w kwocie 15 066 tys. zł, co stanowi 44% zaplanowanej kwoty. Powyższe środki zostały przeznaczone na realizację projektów w ramach Programu Operacyjnego – Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014–2020. Należy zaznaczyć, że w planie finansowym na 2016 r. zapewniono takie kwoty środków, aby możliwa była wypłata transz dofinansowania we wszystkich projektach, które zostały wybrane do realizacji w 2016 r.

Przyczyny, dla których znaczna część środków nie została wydatkowana w 2016 r., nie były zależne od Ministerstwa Edukacji Narodowej. Niewydatkowanie tych środków wynikało głównie ze zmian w harmonogramie realizacji projektów, które dotyczyły zmniejszenia lub przesuwania na kolejne okresy rozliczenia kwot zaliczek, w związku

z tym środki zaplanowane do wypłaty w 2016 r. nie mogły być przekazane beneficjentom. Powyższe nie powodowało zagrożenia w osiągnięciu zaplanowanych rezultatów projektów. Ponadto w części dotyczącej projektów konkursowych, dla których Ministerstwo Edukacji Narodowej zaplanowało wypłatę transz dofinansowania w 2016 r., beneficjenci zaplanowali realizację projektów od stycznia 2017 r. W związku z tym przekazanie transz dofinansowania w 2016 r. byłoby niecelowe.

Jeżeli chodzi o rezerwę celową w pozycji 81, to jest to Priorytet 3. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. W ustawie budżetowej zaplanowano wydatki w wysokości 30 000 tys. zł. Wydatki zostały zrealizowane w 100%. Środki zostały przeznaczone na realizację Priorytetu 3. określonego w programie wieloletnim pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania realizuje Priorytet 3. pod nazwą „Rozwijanie zainteresowań uczniów przez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży”. W tym dokonywany jest zakup nowości czytelniczych, który w latach 2016–2017 ma być wspierany przez organy prowadzące szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne dla dzieci i młodzieży, szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne, a także szkoły, zespoły szkół i szkolne punkty konsultacyjne za granicą i w kraju oraz biblioteki pedagogiczne, w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów poprzez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Poproszę panią dyrektor Ilonę Kielan-Glińską o zabranie głosu.

Wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli Iłona Kielan-Glińska:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, będę miała przyjemność przedstawić wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 30 przez ministra edukacji narodowej. Zakres kontroli Najwyższej Izby Kontroli obejmował analizę porównawczą danych, ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym z wykonania planów budżetowych w stosunku do 2015 r., wykonanie środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Jak co roku, sprawdzaliśmy efekty rzeczowe, uzyskanie w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych. Badaliśmy również prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. oraz sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych. Tradycyjnie sprawdzamy realizację wniosków pokontrolnych, sformułowanych po poprzedniej kontroli wykonania budżetu państwa, a także nadzór i kontrolę sprawowaną przez dysponenta części budżetu państwa, które powinny być realizowane zgodnie z wymogami art. 175 ustawy o finansach publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa przez ministra edukacji narodowej w części 30 – Oświata i wychowanie. Naszą ocenę opieramy na badaniu niemal 12% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 30. To była kwota powyżej 50 mln zł oraz 2% wydatków budżetu środków europejskich – ponad 300 tys. zł. Na tej podstawie formułujemy ocenę, że wydatki zostały zrealizowane zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdziliśmy przypadków niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych przez ministra.

Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków zostały osiągnięte wszystkie cele prowadzonej działalności, które minister edukacji narodowej umieścił w planie swojego działania w układzie zadaniowym wydatków na 2016 r.

Jeśli chodzi o sprawozdania, to Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie opiniuje prawidłowość sporządzenia łącznych i rocznych sprawozdań za 2016 r. Wszystkie sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo, w terminie i zgodnie z wymogami ministra finansów. Podobnie jak w ubiegłym roku, stwierdziliśmy, że przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej w racjonalny sposób zapewniały kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych. W związku z tym, że nie stwierdziliśmy nieprawidłowości, w tym roku nie sformułowaliśmy wniosków pokontrolnych. Szczegółowe informacje na temat kontroli znajdą państwo w naszej informacji. Serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Proszę panią przewodniczącą Szumilas o wygłoszenie koreferatu i sformułowanie ewentualnych wniosków do opinii dla Komisji Finansów Publicznych.

Posel Krystyna Szumilas (PO):

Dziękuję, panie przewodniczący. Jeżeli chodzi o część 30, to mimo pozytywnej opinii Najwyższej Izby Kontroli niepokój budzi znacząco niższy poziom wydatków od tego, który był planowany na współfinansowanie projektów z udziałem środków unijnych. Wykonanie projektów unijnych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w 2016 r. było na poziomie 44,3%. Ministerstwo nie zdołało wydać nawet połowy środków zaplanowanych na realizację projektów. To jest bardzo niepokojące, ponieważ dotyczy środków na badania rozwojowe i środków na edukację. Istnieje obawa, że jeżeli w takim tempie ministerstwo w kolejnych latach będzie wydawać środki unijne, to po prostu te środki przepadną. Prosiłabym o szczegółową informację, a nie tylko o ogólniki. Jest to bardzo niepokojący fakt.

Znacząco niższe od planowanych były również inne wydatki. Chociażby pomoc dla repatriantów. Wydatki te były niższe o 30% od planowanych po zmianach. Ministerstwo tłumaczy, że nie było chętnych, ale państwo jakoś planowali te środki i myślę, że tu ważna jest też aktywność ministerstwa. Niepokoi również to, że były niższe wydatki na dofinansowanie podręczników szkolnych do kształcenia zawodowego i kształcenia ogólnozawodowego. Wydatki te były niższe o 32,5%. Ministerstwo, tłumacząc się z niewydania tych środków, zrzuca winę na tych, którzy występują z prośbą o dotacje, ale jak ma się to do słów pani minister, że kształcenie zawodowe jest bardzo ważne i trzeba zwrócić szczególną uwagę na ten obszar.

Jeżeli w planie budżetu państwa mamy zaplanowane środki na podręczniki do kształcenia zawodowego i ogólnozawodowego, to one powinny być jednak wykorzystane na ten cel. To, co również niepokoi i jest w sprzeczności ze słowami pani minister Zalewskiej, to sprawa kształcenia i doskonalenia nauczycieli. Otóż dotacje celowe ministerstwa są o 11% niższe od planowanych po zmianach. Dotacja na kształcenie i doskonalenie nauczycieli nie została wykorzystana w całości. To było ponad 2 mln zł, a deklaracje pani minister były takie, że w tym roku i w latach kolejnych szczególnie nacisk będzie położony na kształcenie i doskonalenie nauczycieli.

Wprawdzie ta część będzie omawiana na popołudniowym posiedzeniu Komisji, ale warto zwrócić uwagę na to, że mniejsze niż planowano wydatki na doskonalenie i doksztalcanie zawodowe nauczycieli są niższe również w budżetach wojewodów. Kuratorzy oświaty, którzy podlegają pani minister, również nie wykorzystali wszystkich środków na doskonalenie nauczycieli. Tam wydatki są niższe od planowanych o 26%, czyli 1,5 mln zł. Czyli ponad 3,5 mln zł nie zostało wykorzystane na doskonalenie i kształcenie zawodowe nauczycieli.

Analogiczna sytuacja jest w przypadku kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży. Ministerstwo nie wykorzystało 1,2 mln zł na kolonie i obozy młodzieży polonijnej, a kuratorzy nie wykorzystali środków na kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży. Na poziomie kuratorów te wydatki były niższe o 299 tys. zł niż w roku 2015. Nie mówimy już o planie.

To, co również niepokoi w polityce finansowej ministerstwa edukacji, to polityka płacowa. Rozumiem, że minister w rządzie PiS nie zauważa 30 tys. zł premii, która wpływa na jego konto, ale nauczyciele zauważają, bo ich wpływy są dużo, dużo mniejsze. Jeżeli chodzi o płace, to w ministerstwie wzrosły one o 21%, ale są to płace osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, czyli, rozumiem, tych, którzy zostali przyjęci bez konkursu, bo zniszczyli państwo służbę cywilną. Tu uwaga. Płace zmniejszyły się o 20% w dziale doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli. Czyli ci, którzy pracują na rzecz nauczycieli zarabiają mniej. Jak ma się to do słów pani minister, że będzie wspierać nauczycieli, że bardzo dużą uwagę zwróci na to, żeby kształcenie i doskonalenie nauczycieli było na odpowiednim poziomie? Patrzymy okiem księgowego na budżet ministerstwa pod kątem prawidłowości wydawania tych środków. Opinia wydana przez

księgowego jest pozytywna, ale uwagi dotyczące polityki i sposobu wydatkowania środków, celu są bardzo istotne i prosiłabym o wyjaśnienie.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję w tym punkcie. Czy są jakieś głosy? Bardzo proszę, pan profesor Zembala.

Poseł Marian Zembala (PO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dwie krótkie uwagi. Pierwsza. Chcę, żeby wszyscy mieli świadomość, mówię szczególnie o części budżetowej nauka i szkolnictwo wyższe, że następuje taki proces uczenia się aplikacji. To znaczy, środowisko naukowe zrobiło bardzo duży postęp. Dziękujemy za tę inicjatywę po obu stronach. Ze strony ministerstw: obecnego, poprzedniego i środowiska. Ale pojawia się sytuacja kiedy dopłata do określonych projektów rośnie. To stwarza rosnący problem dla uczelni, dla środowisk naukowych...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Panie profesorze, ten punkt dopiero będziemy omawiać. Na razie jesteśmy w punkcie oświata i wychowanie.

Poseł Marian Zembala (PO):

Wycofuję się. Wobec tego przepraszam.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa jeszcze? W takim razie zamykam dyskusję. Nie został zgłoszony wniosek o negatywne zaopiniowanie. W takim razie przechodzimy do punktu drugiego.

Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania części budżetowej 28 – Nauka, agencji wykonawczych: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki oraz państwowego funduszu celowego – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej.

Użyłem formuły, że nie został zgłoszony wniosek o negatywne zaopiniowanie, w związku z tym rozumiem, że została przyjęta opinia pozytywna. Tak sformułowała to pani poseł Szumilas, przekazując swoje uwagi ministerstwu. Czy ktoś nie zgadza się z tą opinią pozytywną?

W takim razie o zabranie głosu na temat wiadomej części proszę pana ministra Łukasza Szumowskiego.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Łukasz Szumowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, dziękuję bardzo. Informacja dotycząca wykonania budżetu w 2016 r. w części 28 – Nauka.

Dochody budżetowe w części 28 zaplanowane w ustawie budżetowej na 2016 r. to 22 000 tys. zł. Zostały zrealizowane w kwocie 70 000 tys. zł, co stanowi 321% planowanych. Dochody uzyskano m.in. z tytułu rozliczenia środków budżetowych z lat ubiegłych, ze zwrotów niewykorzystanych dotacji, zwrotów niewykorzystanych środków z jednostek objętych umowami z NCBiR oraz NCN, odsetek z naliczanych od tych środków grzywien i kar pieniężnych.

Wydatki budżetowe. W ustawie na 2016 r w części 28 – Nauka wydatki zaplanowano w czterech działach budżetowych w łącznej kwocie 7 374 000 tys. zł, z tego w ramach środków budżetu państwa 5 870 000 tys. zł i budżetu środków europejskich 1500 tys. W trakcie roku budżetowego plan wydatków zmniejszono łącznie o 55 000 tys. zł, do wysokości 7 319 000 tys., z tego w ramach środków budżetu państwa 5 880 000 tys. i budżetu środków europejskich 1 400 000 tys. zł. Ponadto, minister nauki i szkolnictwa wyższego w dziale 730 dokonał blokady środków finansowych w terminie do 31 grudnia, w kwocie 2 119 000 tys. zł. Plan wydatków zrealizowano w kwocie 6 370 000 tys., tj. 87%. Z tego w ramach środków budżetu państwa 5 770 000 tys. i budżetu środków europejskich w kwocie 600 000 tys. zł.

Zasadniczą część zrealizowanych wydatków w części 28 stanowiły wydatki w dziale 730 – Nauka. To 6 000 000 tys. zł, co stanowiło 94% ogółu wydatków i 87% planu

po zmianach. Zrealizowano wydatki bieżące – dotacje na świadczenia dla osób fizycznych oraz wydatki bieżące jednostek w kwocie 5 148 000 tys. Wydatki majątkowe 144 000 tys. Wydatki na realizację projektów w ramach programów operacyjnych – 748 000 tys. zł. Z tego kwota 147 000 tys. to współfinansowanie krajowe oraz 600 000 tys. zł z budżetu środków europejskich, POIG – 232 000 tys., POIR 440 000 tys., program Polska Cyfrowa to 6500 tys., Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014–2020 to 23 700 tys. zł.

Projekty realizowano w ramach programów Unii Europejskiej, współfinansowanych ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, w wysokości 45 000 tys. zł. Największy udział w zrealizowanych wydatkach bieżących ma grupa wydatków dotacyjnych w kwocie 4 600 000 tys., z tego dotacji podmiotowych 2 184 000 tys.

W dziale 730 wykonano wydatki majątkowe w kwocie 275 000 tys. Pozostałe wydatki części 28, w kwocie 333 000 tys. wykonano w 3 działach budżetowych: administracja publiczna – 35 000 tys., obrona narodowa – 290 000 tys. oraz kultura i ochrona dziedzictwa – 8000 tys. (głównie na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem Centrum Nauki Kopernik).

W 2016 r. programy wieloletnie to m.in. program Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy III Etap, realizowany w latach 2014–2016. Został ustanowiony uchwałą Rady Ministrów 16 lipca 2013 r. Na realizację programu w dziale Nauka w 2016 r. wydatkowano 10 500 tys. zł. Głównym wykonawcą i koordynatorem jest Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy. Program wieloletni jest realizowany w ramach dwóch części. Część A – Program realizacji zadań w zakresie służb państwowych jest finansowany ze środków będących w dyspozycji ministra rodziny, pracy i polityki społecznej. Część B to program realizacji badań naukowych i prac rozwojowych. Projekty są realizowane ze środków będących w dyspozycji ministra nauki i szkolnictwa wyższego za pośrednictwem NCBiR.

W 2016 r. w części B programu uzyskano zgodnie z założeniami 153 produkty – rozwiązania prewencji technologicznej i organizacyjnej. Realizację III etapu programu zakończono w 2016 r., a jego kontynuację będzie stanowić IV etap, realizowany w latach 2017–2019.

Część Narodowe Centrum Nauki. Narodowe Centrum Nauki działa na mocy ustawy z 2010 r. Przychodami są dotacje otrzymywane z budżetu państwa na realizację zadań ustawowych oraz na pokrycie bieżących kosztów i dofinansowania inwestycji związanych z zarządzaniem wykonywanymi zadaniami. Narodowe Centrum Nauki może uzyskiwać dochody z innych źródeł. Całkowity koszt w 2016 r. wynosił 1 000 000 tys. zł, w tym na realizację zadań przekazano środki w wysokości 976 000 tys., co stanowiło 96% kosztów ogółem. W ramach działalności NCN finansowało realizację badań podstawowych, głównie w formie projektów badawczych. W tym finansowanie zakupu lub wyposażenia w aparaturę naukowo-badawczą itd.

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju działa na podstawie ustawy z 2010 r. jako agencja wykonawcza powołana do realizacji zadań z zakresu polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa. Centrum pełni funkcję instytucji pośredniczącej dla programów operacyjnych. Całkowity koszt zrealizowany przez NCBiR wraz ze środkami europejskimi wynosił łącznie w 2016 r. 2 500 000 tys. zł, w tym na realizację zadań badawczych 2 400 000 tys., z tego ze środków krajowych 1 463 000 tys. oraz ze środków europejskich 938 000 tys. zł. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przede wszystkim finansowało realizację badań stosowanych w formie projektów, wykonywanych w ramach programów ustanawianych przez centrum. Projekty na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa, projekty badawcze w ramach programu wieloletniego Poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy – III etap. Są to również projekty na rzecz wsparcia komercjalizacji wyników badań do prac rozwojowych.

Kolejny punkt to fundusz celowy – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej. Od 31 grudnia 2016 r. dysponentem funduszu jest minister właściwy do spraw nauki. Z dniem 1 stycznia 2017 r. fundusz uległ likwidacji a ministrowi powierzono wykonanie uprawnień w odniesieniu do nieściągniętych należności i nieuregulowania zobowiązań zlikwidowanego funduszu. Stan funduszu na początku 2016 r. wynosił 82 500 tys. zł. Na 2016 r. zaplanowano przychody w wielkości 4400 tys. zł, które zrealizowano w wysokości 12 800

tys. zł, w tym wpływy z prywatyzacji wyniosły 860 tys. Wyższy poziom wykonania przychodów był związany z uzyskaniem nieplanowanych wpływów z tytułu zwrotów środków przez beneficjentów oraz odsetek od zgromadzonych środków. Koszty były wykonane w kwocie 69 000 tys. zł. Było to 98,5% planu. Zostały przeznaczone na wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych i prac rozwojowych. Stan środków funduszu na koniec 2016 r. wynosił 26 500 tys. zł.

To jest część 28 – Nauka. Część 38 – Szkolnictwo wyższe. Dochody budżetowe. W ustawie budżetowej na 2016 r. dochody szkolnictwa wyższego zaplanowano w dziale 803 w wysokości 5700 tys. zł z tytułu zwrotu dotacji oraz opłat pobieranych na przeprowadzenie egzaminów i wydawanie poświadczeń znajomości języka polskiego itd. Wykonanie dochodów w części 38 wyniosło 12 800 tys. zł, to jest na poziomie 222% planu. Wydatki budżetowe. W ustawie budżetowej na 2016 r., w tym w dziale 38 – Szkolnictwo wyższe, wydatki zaplanowano w 4 działach budżetowych w łącznej kwocie 12 860 000 tys. zł, z tego w ramach środków budżetu państwa 12 500 tys. zł...

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Panie ministrze, może omówimy to za chwilę. Omówmy najpierw tę część, którą pan przedstawił przed chwilą, a potem przejdziemy do części 38.

Podsekretarz stanu w MNiSW Łukasz Szumowski:

Dobrze. Tak jest.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Mówię właściwie o panach dyrektorach. Czy pan profesor Błocki lub pan profesor Chorowski ewentualnie w tej części? Czy jest taka wola, czy przechodzimy do dyskusji? Dobrze. W takim razie o zabranie głosu proszę panią Ilonę Kielan-Glińską. Chodzi o opinię na temat tej części budżetowej.

Wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa NIK Ilona Kielan-Glińska:

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa w części 28 – Nauka, w obszarze dochodów, wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Pozytywnie oceniamy również wykonanie planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej. Naszą ocenę wydajemy na podstawie badania 16% wydatków zrealizowanych w części 28. Są to wydatki budżetu państwa i wydatki budżetu środków europejskich. Łącznie ponad 1 mld zł. Na tej podstawie stwierdziliśmy, że wydatki te zostały poniesione zgodnie z zasadami gospodarowania środkami publicznymi i nie stwierdziliśmy niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków, zostały osiągnięte cele, które minister nauki i szkolnictwa wyższego zaplanował w układzie zadaniowym wydatków na 2016 r.

Minister prawidłowo i rzetelnie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 28. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała również roczne sprawozdania za 2016 r. Zostały sporządzone prawidłowo, terminowo, zgodnie wymogami Ministerstwa Finansów. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej w racjonalny sposób zapewniały kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych.

W toku kontroli stwierdziliśmy nieprawidłowości, które nie miały wpływu na ogólną ocenę kontrolowanej działalności. W naszej informacji, w załączniku, znajdują państwo kalkulację oceny ogólnej, z której dokładnie wynika, w jaki sposób wyliczyliśmy tę ocenę. Nieprawidłowości te polegały na niezłożeniu oświadczenia o braku podstaw do wyłączenia z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego i niezgodne z przepisami sporządzenie protokołu z przetargu. Dlatego też skierowaliśmy wniosek do ministra nauki i szkolnictwa wyższego o niedopuszczenie ponowienia przypadków naruszeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych w zakresie składania oświadczeń. Niemniej, były to jednak drobne nieprawidłowości, które są bardzo łatwe do wyeliminowania.

Aby powiększyć badaną przez nas grupę, dodatkową kontrolą objęliśmy również Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, które pobiera znaczne środki z części 28. Zakres kontroli obejmował realizację planu finansowego, gospodarowanie wolnymi środkami

agencji wykonawczej, prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych w 2016 r. oraz prawidłowość i rzetelność sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r. Nasza ocena jest tu pozytywna. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w 2016 r. plan finansowy zrealizowało zgodnie z ustawą budżetową na ten rok. Zgodnie również z ustawą o finansach publicznych. Zbadaliśmy ponad 80% wydatków zrealizowanych przez NCBiR. Zostały poniesione na zadania wynikające z ustawy o NCBiR. Pozytywnie zostały zaopiniowane również sprawozdania. Zostały prawidłowo sporządzone. Na podstawie kontroli ksiąg rachunkowych, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdań, stwierdzono, że te księgi były prowadzone prawidłowo i w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, nie sformułowaliśmy tu wniosków. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę pana posła Lecha Sprawkę o przedstawienie koreferatu i wniosków do opinii Komisji.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, wykonanie budżetu państwa w 2016 r. w zakresie części 28 – Nauka, programy wieloletnie w układzie zadaniowym, budżet środków europejskich na finansowanie projektów z zakresu nauki, państwowy fundusz celowy – Fundusz Nauki i Technologii Polskiej, agencje wykonawcze: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Narodowe Centrum Nauki nie budzą żadnych zastrzeżeń.

Należy zwrócić uwagę, że wydatki budżetu państwa w tym obszarze były o 4,1% wyższe w porównaniu do 2015 r. Martwić mógłby spadek (w porównaniu do 2015 r.) łącznych nakładów na naukę o 19,3%, ale jest on spowodowany niższymi wydatkami z budżetu środków europejskich. Z wyjaśnień pana ministra wynikało, że 2016 r. to początek nowej perspektywy finansowej i stąd pewien efekt braku przygotowania programów, które umożliwiłyby ostrzejsze wykorzystanie tych środków.

Jeśli chodzi o wykonanie planu finansowego w układzie zadaniowym, to w tej części również należy sformułować pozytywną opinię. Otóż w zadaniu 10.1 – Prowadzenie badań naukowych oraz upowszechnianie, promocja i popularyzacja nauki wydatkowano kwotę wyższą o 11,2% w porównaniu do 2015 r., co stanowiło 99,2% planowanej wielkości. Został również zrealizowany poziom miernika określający udział publikacji w polskich czasopismach objętych bazą Scopus. W 2016 r. udało się opanować planowaną wielkość tego wskaźnika. Plan zakładał poziom 1,209%. Zrealizowano 1,238.

W drugim zadaniu – Wzmocnienie badań naukowych służących praktycznym zastosowaniom. Tu wydatkowano kwotę w wysokości 70% planowanej, co oznacza spadek w stosunku do 2015 r., ale warto zaznaczyć, że pierwszy miernik określający liczbę patentów międzynarodowych udzielanych w Europejskim Urzędzie Patentowym, w Urzędzie Patentów i Znaków Towarowych Stanów Zjednoczonych oraz patentów krajowych uzyskanych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej przez polskich rezydentów został osiągnięty. Występują tu przekroczenia. Natomiast nie został osiągnięty miernik obrazujący poziom wydatków na badania i rozwój poniesionych przez sektor przedsiębiorstw, w stosunku do całkowitych nakładów na badania i rozwój w Polsce, ale jest to przede wszystkim wynik stosunkowo niskiego wydatkowania środków na Program Operacyjny Inteligentny Rozwój. Przyczyny są takie same jak te, o których mówiłem w pierwszej części.

Reasumując, proponuję pozytywną opinię dla części 28 – Nauka. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Bardzo proszę. Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej części? Pan profesor Leszek Rafalski. Proszę bardzo. Czy ktoś zgłaszał się wcześniej?

Przewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych Leszek Rafalski:

Leszek Rafalski. Rada Główna Instytutów Badawczych. Proszę państwa, chciałbym, abyśmy na chwilę pochylili się nad wykonaniem budżetu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Jest to źródło, z którego są finansowane instytuty badawcze i myślę, że trzeba popatrzeć na ten plan bardzo obiektywnie.

Pierwotny plan zakładał wydatki w wysokości 4,6 mld zł, a wykonanie wyszło 2,5, czyli oznacza to, że w relacji do planu pierwotnego został wykonany w 58%. Oczywiście są przyczyny uzasadnione nową perspektywą, ale warto zastanowić się, dlaczego akurat teraz tak obniżony został poziom wydatków w relacji do 2015 r. Przypomnę, że w 2015 r. w NCBiR wydatkowano 5 mld zł. Przyczyn tego poszukiwał również pan poseł Sprawka. Uważam, że jedną z istotnych przyczyn jest problem identyfikacji zasad przyjętych w Programie Operacyjnym Inteligentny Rozwój. W mojej ocenie przyjęto tam niezbyt trafne przegięcie w stronę przedsiębiorców. W większości możliwych projektów przedsiębiorcy mają dominującą rolę, a jednostki naukowe są podwykonawcami. Trzeba by zastanowić się nad odwróceniem tych ról i dać jednostkom naukowym większą szansę we współpracy z przedsiębiorstwami.

Dość dziwną sytuacją jest to, że jeżeli jednostka naukowa przychodzi z pomysłem do przedsiębiorcy, to przedsiębiorca mówi, że to jest dobry pomysł. Potem ogłasza konkurs na wybór jednostki naukowej. To jest nieporozumienie. Teraz trzeba byłoby zastanowić się nad weryfikacją tych zasad, abyśmy nie mieli do czynienia z powtórzeniem sytuacji z 2016 r. Przypomnę jeszcze raz, że jest to wykonanie budżetu na poziomie 58% w stosunku do planu pierwotnego i wydatki zmniejszone o połowę w relacji do 2015 r.. To jest problem dla niektórych instytutów badawczych, ponieważ one były finansowane głównie z NCBiR. Część instytutów badawczych po 2016 r. ma nieco gorsze wyniki finansowe.

Proponuję rozważyć te wnioski i w Komitecie monitorującym POIR-u, do którego należą, zwrócić uwagę na to, aby zweryfikować zasady wydatkowania pieniędzy w tym programie, bo inaczej w przyszłości pojawią się kłopoty. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę. Pan Profesor Zembala.

Poseł Marian Zembala (PO):

To bardzo ważny głos – panie przewodniczący, panie ministrze, panie i panowie – głos współgrający z moją wypowiedzią. Głos pana profesora Rafalskiego o dominującej roli przedsiębiorców w obowiązującej konstrukcji zamówień, która sprawia, że część ciekawych projektów ulega zamrożeniu lub wyciszeniu, albo nawet nie dochodzi do rozpoczęcia ich realizacji. Zwracam na tu uwagę. Myślę, że jeżeli patrzymy na naukę (a tak patrzymy) jako mądre kontinuum, gdzie rządzący poprawiają to, co było słabsze wcześniej, to wówczas nie mamy problemów z tymi zagadnieniami.

Druga uwaga. Chciałbym powiedzieć o widocznym otwarciu z uwzględnieniem międzynarodowych standardów NCBiR. Za to dziękuję. Jeżeli tak popatrzymy, i jest to istota mojego przesłania, mojej wypowiedzi, to chciałbym, żeby zwrócili państwo uwagę na to, że dziś nawet w bardzo bogatych krajach, takich jak Stany Zjednoczone i państwa Europy zachodniej, niekomercyjne badania kliniczne są uważane za najszybszy i jednocześnie obiektywny, skuteczny sposób popchnięcia nauki i potencjalnych zastosowań w praktyce. Jeżeli wzmocnimy to poprzez niekomercyjne rejestry we wszystkich obszarach, do czego bardzo zachęcam, bo ciągle mamy z tym od pięciu, sześciu lat problemy, i następnie wdrożymy niekomercyjne badania... Potrafimy nie tylko w medycynie na podstawie dużych liczb, dużych danych i rejestrów wносить pewne rozwiązania. Wówczas lepiej rozwiążemy problemy polskiej nauki. Są pewne znaki ze strony NCBiR. Dziękuję za takie podejście i proszę o uwzględnienie ich szczególnie w tym roku. Przykład „Horyzontu 2020” pokazuje, gdzie byliśmy i gdzie Polacy już są dzięki tym nieśmiałym, często niekomercyjnym rejestrów robionym za własne środki.

Panie i panowie, panie ministrze, panie przewodniczący, proszę żeby to działanie było mocno widoczne. To mas wszystkich łączy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Czy jeszcze jakieś głosy w tej części? Jeśli nie ma, to zamykam dyskusję. Czy pan minister chciałby jeszcze zabrać głos?

Podsekretarz stanu w MNiSW Łukasz Szumowski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję za te głosy – zarówno profesora Rafalskiego, jak i profesora Zembali. Badania niekomercyjne są oczywiście bardzo ważne.

Zdajemy sobie z tego sprawę. Próbujemy podejmować działania w tym kierunku, jednakże wymaga to dużego namysłu i wprowadzenia pewnych regulacji, które w Polsce popchnęłyby te niekomercyjne badania i umożliwiły wykonywanie ich na większą skalę. Byłoby to niewątpliwie z korzyścią dla polskiej nauki.

Natomiast jeśli chodzi o POIR, to poproszę pana profesora Chorowskiego o szczegółową wypowiedź (jeśli może) dotyczącą zagadnienia.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Bardzo proszę. Pan profesor Chorowski.

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju Maciej Chorowski:

Szanowni państwo, faktem jest, że jeżeli popatrzymy na liczby, tak jak zrobił to profesor Rafalski, to rzeczywiście widać pewien spadek w stosunku do 2015 r., natomiast trzeba zauważyć, że w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka, a zatem w poprzedniej perspektywie finansowej, miliard złotych, który mógł być wydatkowany w 2016 r., został wydatkowany w roku 2015 i tam nastąpiło spiętrzenie środków. Spadek 2016 r. rzeczywiście wynikał ze zmiany perspektywy finansowej i kontrakcji, która właśnie się rozpoczęła. Wynikał również z pewnej przyjętej filozofii, żeby przyjmowane do realizacji projekty były pewnymi kamieniami milowymi i charakteryzowały się takim logarytmicznym podejściem do finansowania, aby stosunkowo szybko dawać takie kwoty, które pozwolą na zweryfikowanie *proof of concept*, a potem wchodzić z coraz większymi kwotami w miarę osiągania celów, tak aby nie dopuścić do sytuacji, w której projekty, które prawie się kończą i pochłonęły dziesiątki milionów złotych są puste, jeżeli chodzi o ich rezultaty, które mogłyby być korzystne dla gospodarki. Sądzę, że ta kumulacja wydatków jest pochodną trochę nieliniowego sposobu podchodzenia do finansowania.

Jeżeli chodzi o przedkomercyjne badania kliniczne, to rzeczywiście myślimy jak rozwiązać ten problem. On jest rzeczywiście bardzo dobrze, jeżeli chodzi o naszą perspektywę postrzegania tego problemu, oświetlony. Sądzę, że uda nam się wprowadzić mechanizmy, które przynajmniej częściowo zaspokoją oczekiwania środowiska.

Może jeszcze komentarz do głosu profesora Rafalskiego. Jest prawdą, że w tej chwili istnieje bardzo silne oczekiwanie, że przedsiębiorstwa staną się pewną siłą napędową. Być może wynika to z faktu, że pewne badania będą prowadzone przez jednostki naukowe, a więc we współpracy, współwykonawstwie z przedsiębiorstwami.

Jest to też chyba pewna pochodna myślenia z poprzednich lat, kiedy infrastrukturę badawczą w Polsce zasilono kwotą 10 mld zł, infrastrukturę, której budowa była uzasadniana przyszłymi potrzebami przedsiębiorstw. Istnieje pewna logika myślenia, że przedsiębiorstwa powinny z tej infrastruktury korzystać, co zresztą zaczyna już nabierać kształtów.

Natomiast jeśli chodzi o możliwości wspólnego aplikowania, to tego typu konkursy są otwierane. Jest to na przykład projekt aplikacyjny RANB-y. Mam świadomość, że POIR wykazuje się pewnym przechyłem w stronę aktywizacji gospodarki. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję. Czy jest sprzeciw wobec propozycji posła-koreferenta w sprawie pozytywnego zaopiniowania budżetu w części 28? Nie słyszę. W takim razie uważam, że Komisja przyjęła ten wniosek.

Teraz, panie ministrze, przystępujemy do części 38 – Szkolnictwo wyższe oraz części 83 – Rezerwy celowe. Bardzo proszę o syntetyczne przedstawienie problemu.

Podsekretarz stanu w MNiSW Łukasz Szumowski:

Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, postaram się zrobić to maksymalnie syntetycznie. Dochody budżetowe już częściowo przedstawiłem. Były wyższe o 220%. Wydatki budżetowe zaplanowano w wysokości 12 860 000 tys. zł, z czego z budżetu państwa 12 500 000 tys. i ze środków europejskich 350 000 tys. zł. W części 38 zwiększono plan wydatków na szkolnictwo wyższe o kwotę 85 500 tys. zł.

Minister dokonał blokady środków w wysokości 7000 tys. zł przeznaczonych na program wieloletni Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, który miał być

realizowany w latach 2014–2017. Plan po zmianach wynosił blisko 13 mld zł. Z tego w ramach środków budżetowych 12,5 i środków budżetu europejskiego 423 mln zł. Plan zrealizowano w kwocie 12,7 mld zł. To jest 98,6%.

Część szczegółowa. W ramach wydatków w dziale 803, w części 38, zrealizowanych w kwocie 12,7 mld zł, wydatki bieżące w kwocie 12,2 mld zł przeznaczono głównie na dotacje podmiotowe, wsparcie działalności dydaktycznej na nadzorowanych uczelniach publicznych i niepublicznych, dotacje podmiotowe na pomoc materialną dla studentów i doktorantów. Dotacje dla uczelni to było 10 mld. Dotacja dla studentów to 1,6 mld, w tym dla uczelni publicznych 276 mln zł, dotacje podmiotowe dla uczelni publicznych i niepublicznych lub jednostek naukowych prowadzących studia doktoranckie 219 mln. Dopłata do funduszu pożyczek i kredytów to 20 mln. Dotacje dla pozostałych podmiotów w kwocie 13,5 mln, w tym np. dla parlamentu studentów 630 tys., Krajowej Reprezentacji Doktorantów 240 tys. czy komisji Fulbrighta 4 mln zł. Dla bardzo ważnego systemu antyplagiatowego 306 tys. zł. Stypendia ministra dla studentów i doktorantów za wybitne osiągnięcia to 13 mln zł. Nagrody ministra dla nauczycieli akademickich to 4,2 mln zł. Świadczenia stypendialne to 31 mln zł. Na pozostałe wydatki bieżące przeznaczono 29 mln zł. Na buwing 3,8, Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów 5,3 mln. Polska Komisja Akredytacyjna 9,5 mln. Na realizację programów operacyjnych w ramach dotacji celowych. Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Program Operacyjny Pomoc Techniczna.

W dziale 803, w części 38, wydatki majątkowe i inwestycyjne to 524 000 tys. zł, w tym dotacje na zadania inwestycyjne w ramach programów wieloletnich to 61 000 tys. zł, Kampus 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego 59,5 mln zł, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 839 tys. zł i Uniwersytet Warszawski 2016–2025 to 1,2 mln zł.

Dotacje na zadania inwestycyjne w ramach wydatków majątkowych poza programami wieloletnimi to 150 000 tys. zł. Zakupy inwestycyjne 174 tys. zł. Wydatki w dziale 803 w części 38 stanowią zatem 81% ogółu wydatków w dziale 803 w skali ogólnokrajowej w kwocie 15 670 000 tys. zł. Informacja w zakresie wykonania budżetu w dziale 803 – Szkolnictwo wyższe w ramach budżetów ministrów. Wydatki wynosiły 15,5 mld zł. Udział tych wydatków w stosunku do wartości PKB wyniósł 0,85%. Plan po zmianach w dziale 803 zrealizowano w podanej kwocie, tj. 15 674 000 tys. zł. To jest 98,8%. Wykonane wydatki bieżące stanowią kwotę 15 mld zł. To jest 99% planu po zmianach.

Wydatki inwestycyjne to 664 000 tys. zł. To jest 92% planu po zmianach. Wydatki z działu 803 wykonano w budżetach 7 resortów i w 8 częściach budżetowych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupański (PO):

Dziękujemy bardzo. W takim razie o zabranie głosu proszę panią dyrektor Ilonę Kielan-Glińską.

Wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa NIK Ilona Kielan-Glińska:

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, postaram się jak najbardziej syntetycznie przedstawić problem. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w części 38, w obszarze wydatków środków europejskich. Natomiast stwierdziliśmy nieprawidłowości w zakresie dochodów i wydatków budżetu państwa. Te nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na ocenę tych obszarów, dlatego ocena pozytywna jest tu zachowana. Nieprawidłowości w części 38 dotyczyły naruszenia trybu i zasad udzielania dotacji celowej dla Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Hipolita Cegielskiego w Gnieźnie na realizację inwestycji. Chodzi o kwotę 2 mln zł. Doszło do przekroczenia kompetencji ministra nauki i szkolnictwa wyższego przy przyznawaniu nagród nauczycielom akademickim Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz do niewyegzekwowania zwrotu części dotacji prawidłowo wykorzystanej przez uczelnię publiczną. Wyniki naszych badań opieramy na analizie 15% wydatków zrealizowanych w części 38 i wydatków środków europejskich. Wielkość zbadanych wydatków to niemal 2 mld zł. Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, które zostały określone w ustawie o finansach publicznych.

Pozytywnie zaopiniowaliśmy również sporządzenie sprawozdań rocznych oraz sprawozdań jednostkowych. Mieliśmy pewne wątpliwości co do sprawowania nadzoru i kontroli nad wykonywaniem budżetu w części 38, ale wyłącznie ze względu na te trzy przypadki nieprawidłowości, które wymieniłam. Niemniej, jeszcze raz podkreślam, że w kalkulacji oceny ogólnej te nieprawidłowości nie przekroczyły progu istotności.

Jeśli chodzi o wnioski skierowane do ministra nauki, to skierowaliśmy wniosek dotyczący udzielenia dotacji o przyznawanie nagród nauczycielom akademickim zgodnie z obowiązującymi przepisami i wyegzekwowanie od Politechniki Śląskiej nieprawidłowo wydatkowanych środków otrzymanych z ministerstwa w ramach dotacji na inwestycje.

W celu pogłębienia badań, podobnie jak w poprzednim roku, przeprowadziliśmy kontrolę u beneficjentów. Była to kontrola w Uniwersytecie Jagiellońskim, Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego oraz w Politechnice Rzeszowskiej. Tam szczegółowo badaliśmy wykorzystanie środków dotacji dydaktycznej oraz środków na pomoc materialną. W naszej informacji znajdują państwo szczegółowe wyniki tej kontroli. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Proszę panią Ewę Tomaszewską o przedstawienie koreferatu i wniosków do opinii Komisji.

Poseł Ewa Tomaszewska (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, panie ministrze, chciałabym zacząć w nieco nietypowy sposób, czyli od końca. Ze względu na opinię Najwyższej Izby Kontroli – pozytywną w stosunku do 38 części budżetu, a także ze względu na rezultaty budżetu zadaniowego wnioskuję, żeby przyjąć to wykonanie budżetu.

Chciałabym zwrócić uwagę na fakt, że w naszym kraju wskaźnik obrazujący udział osób z wyższym wykształceniem, wśród osób w grupie wiekowej 23 lata plus, wyrażony procentowo, w 2016 r. kształtował się na poziomie 27,71%. Zaplanowana wielkość wynosiła 27,4%, a więc ten cel został zrealizowany. Nawet z nadwyżką.

Odsetek studentów-cudzoziemców studiujących na polskich uczelniach w 2016 r. osiągnął wartość 4,07%, co stanowi przekroczenie planowanej wielkości o 3,8%. Cele, które postawiono w tym zakresie, zostały osiągnięte. Chciałabym też zwrócić uwagę na fakt, że wzrosła wysokość stypendiów naukowych dla studentów i wzrósł procent dofinansowania przygotowania miejsc pracy dla niepełnosprawnych o 2,6%. Dotyczy to również przygotowania uczelni do potrzeb studentów niepełnosprawnych. Są to dane, które wskazują na to, że warto zaakceptować wykonanie budżetu za 2016 r.

Teraz chciałabym skupić się na konkretnych sprawach, które w pewnych przypadkach są sytuacjami korzystnymi, a w innych powinny skłonić nas do refleksji. Szczególnie w przypadku dochodów, które zostały dwukrotnie przekroczone. Zamiast planowanych 5740 tys. zł, zrealizowano je w wysokości 12 786 tys., czyli kwota bardziej niż się podwoiła. Pojawia się problem, czy ocenimy to pozytywnie, czy też będzie to budzić zastanowienie, bo w przypadku niewykorzystania dotacji celowych na inwestycje, moim zdaniem, budzi to pewien niepokój. Przede wszystkim, chodzi o Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ale także o Uniwersytet Warszawski. Dłużej trwały procedury związane z możliwością nabycia terenów, na których miały powstać nowe obiekty służące zadaniom dydaktycznym i naukowym. Mam nadzieję, że te kwoty uwzględnimy w kolejnych działaniach w zakresie finansowania i dojdzie do zrealizowania tych zadań. Pozostałe zadania, które były realizowane w ramach dochodów nie budzą takich wątpliwości.

Jeżeli chodzi o wykonanie części 38 – Szkolnictwo wyższe, to, moim zdaniem, należy zastanowić się nad kwestią wydatkowania środków z budżetu środków europejskich. Na wydatki bieżące zostało zrealizowanych 30,8%. Środków, które były przeznaczone na wydatki majątkowe 99,5%. To jest problem, na który uwagę zwracali zarówno pracownicy wyższych uczelni i instytucji nauki, że posiłkując się środkami europejskimi, uzupełniamy wyposażenie wyższych uczelni w urządzenia służące do przeprowadzania badań, co jest zjawiskiem pozytywnym, ale później z innych przyczyn, na które za chwilę

zwrócić uwagę – na wynagrodzenia pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych wyższych uczelni – nie zawsze kto ma pracować na tych cennych urządzeniach.

Kolejna sprawa. W dziale Administracja publiczna wykonanie mamy jedynie na poziomie 64,9%, jeżeli chodzi o wydatki z budżetu środków europejskich. To są dwie kwestie, na które warto zwrócić uwagę. W części 38, również w przypadku środków europejskich, jest tylko 73,6% wykonania. To są sprawy, które wywołują pewne zaniepokojenie.

Natomiast to, co stanowi duży problem, z którym musimy się zmierzyć w następnych latach, który trwa od wielu lat, to jest sprawa zatrudnienia i wynagrodzeń w części 38 – Szkolnictwo wyższe. W 2016 r. zatrudnienie spadło o 634 etaty w stosunku do roku poprzedniego. Zanotowano spadek wysokości środków na wynagrodzenia o 1,1%. Przećiętne wynagrodzenie wyniosło 5822 zł, czyli było niższe o 0,6% w porównaniu do 2015 r. Cieszy mnie to, że zablokowano program, który sprzyjał drenażowi mózgowi i środki przeznaczone na ten program pozostały w budżecie. Nie byłoby dobrze, gdyby sytuacja na uczelniach była taka, że następuje wypieranie najlepszych pracowników naukowych, którzy będą uciekać do gospodarki narodowej lub przemysłu albo za granicę. Problem wynagrodzeń w najbliższych latach trzeba bardzo poważnie wziąć pod uwagę.

To są najistotniejsze kwestie, na które chciałam zwrócić uwagę. Jak już powiedziałam, podtrzymuję wniosek o przyjęcie tego dokumentu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupański (PO):

Wydatkowanie i planowanie powinno być w miarę precyzyjne. Dziękuję. Otwieram dyskusję w tej części. Czy są jakieś głosy? Nie słyszę. W takim razie zamykam nieodbyłą dyskusję.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani Ewy Tomaszewskiej o pozytywne zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu w części 38 i 83? Nie słyszę. Rozumiem, że Komisja przyjęła wniosek.

Przystępujemy do rozpatrzenia i zaopiniowania sprawozdania z wykonania budżetu państwa w części budżetowej 67 – Polska Akademia Nauk. Jeszcze raz pan minister Łukasz Szumowski. Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MNiSW Łukasz Szumowski:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, bardzo skrótowo. Dochody w ustawie budżetowej na 2016 r. w części 67 – Polska Akademia Nauk. Nie planowano dochodów budżetowych. Faktycznie osiągnięte w ciągu roku dochody budżetowe wyniosły 38 tys. zł. Największy udział stanowiły tu nadpłacone składki ZUS.

Wydatki. Wydatki na działalność PAN, określone w ustawie budżetowej na 2016 r., wynosiły 80 mln zł. Stosownie do postanowień ustawy o PAN, wymienione środki budżetowe w ciągu roku zostały przekazane Polskiej Akademii Nauk przez ministra właściwego do spraw nauki w formie dotacji podmiotowej w wysokości 77 mln zł, na zadania z zakresu kształcenia 250 tys. zł oraz na inwestycje 3 mln zł.

W 2016 r. PAN wydatkowała łącznie 89,7% przyznanych środków. Z dotacji podmiotowej była finansowana działalność organów i korporacji uczonych Polskiej Akademii Nauk w kwocie 17 mln zł. Było to uposażenie członków PAN, wynagrodzenia prezesa PAN, wiceprezesów, kanclerza oraz prezesów oddziałów, przewodniczących rad, kuratorów i ich zastępców. Były to również wydatki związane z bieżącą działalnością organów PAN: zgromadzenia ogólnego, prezesa, prezydium oraz korporacji uczonych. Działalność jednostek pomocniczych i innych jednostek organizacyjnych PAN w kwocie 34 mln. Pozostała działalność w kwocie 26 mln zł. Pozostała działalność to obsługa administracyjna akademii, realizowana przez kancelarię PAN. Współpraca naukowa z zagranicą, realizowana w ramach umów, a także działalność instytutów międzynarodowych oraz finansowanie kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników kancelarii.

Dotacja celowa na zadania w zakresie kształcenia wynosiła 250 tys. zł na sfinansowanie 10 stypendiów za wybitne osiągnięcia, przyznawanych przez prezesa PAN, za wybitne osiągnięcia uczestnikom studiów doktoranckich.

Wydatki majątkowe PAN, określone w ustawie budżetowej na 2016 r., wynosiły 3 mln zł. W ciągu roku zostały zwiększone do kwoty 3,1 mln zł. Dotacja, w głównej mierze, została wykorzystana na inwestycje w obiektach zabytkowych: rewitalizację pałacu

Staszica, wykonanie dokumentacji budowlano-wykonawczej pomieszczeń pałacu Działyńskich, Biblioteka Kórnicka, wykonanie dokumentacji projektowej oraz robót, objętych dokumentacją, zabezpieczenia przeciwpożarowego zamku w Kórniku, rekonstrukcję portyku wejściowego w budynku Muzeum Ziemi.

W 2016 r. PAN wydatkowała łącznie, w ramach dotacji celowych, 3,1 mln zł. To jest 99,2% przyznanych środków. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Czy pan wiceprezes PAN chciałby zabrać głos w tej części?

Wiceprezes Polskiej Akademii Nauk Paweł Rowiński:

Panie przewodniczący, myślę, że w części dyskusyjnej.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dobrze. W takim razie proszę panią dyrektor Ilonę Kielan-Glińską o przedstawienie opinii Najwyższej Izby Kontroli.

Wicedyrektor Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa NIK Ilona Kielan-Glińska:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie budżetu państwa przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego w części 67 – Polska Akademia Nauk, w obszarze dochodów i wydatków budżetu państwa.

Środki z części 67 zostały przekazane Polskiej Akademii Nauk w formie dotacji podmiotowej i dotacji celowych. Zostały wykorzystane niemal w 100% na realizację zadań ustawowych PAN. Nie stwierdziliśmy tu niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Minister nauki i szkolnictwa wyższego rzetelnie sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 67. Również pozytywnie zaopiniowaliśmy roczne sprawozdanie z wykonania części 67.

W związku z brakiem nieprawidłowości, nie sformułowaliśmy tu żadnych wniosków. Natomiast dodatkowo (jak co roku) przeprowadziliśmy pogłębione badanie w Polskiej Akademii Nauk. Zakres kontroli obejmował wykonanie planów przychodów, kosztów oraz wydatków PAN, a także efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji, gospodarowanie wolnymi środkami, prawidłowość ksiąg rachunkowych za 2016 r., prawidłowość i rzetelność sporządzenia sprawozdań oraz realizację wniosków pokontrolnych, sformułowanych po poprzednich kontrolach.

Jeśli chodzi o naszą ocenę, to Polska Akademia Nauk w 2016 r. zrealizowała plan naukowy zgodnie z ustawą o PAN oraz rozporządzeniem ministra nauki i szkolnictwa wyższego w sprawie szczegółowego trybu finansowania i gospodarki finansowej Polskiej Akademii Nauk. Dotacje otrzymane z części 67 budżetu państwa zostały wykorzystane na zadania ustawowe i zgodnie z celem ich przeznaczenia, czyli na pokrycie kosztów bieżącej działalności PAN, finansowanie inwestycji realizowanych przez kancelarię PAN i jednostki nie mające osobowości prawnej, a także zadania realizowane przez instytuty PAN w zakresie kształcenia oraz dofinansowania instytutów międzynarodowych PAN. Jeśli chodzi o koszty poniesione przez PAN, stwierdzono, że zostały poniesione celowo i gospodarnie, z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Wolne środki PAN lokowała zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Wyrażamy także pozytywną opinię na temat sprawozdań, które zostały przygotowane przez PAN. Przeprowadziliśmy także kontrolę ksiąg rachunkowych, które stanowią podstawę sporządzenia sprawozdań i nie zidentyfikowaliśmy nieprawidłowości, które pozwoliłyby stwierdzić, że te księgi, obejmujące zapisy przychodów i kosztów oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, byłyby prowadzone nieprawidłowo. Stąd stwierdzamy, że Polska Akademia Nauk stale doskonali swój system finansowo-księgowy. Mamy nadzieję, że w wyniku naszych kontroli, które corocznie badają tę kwestię, także w tym roku nie stwierdziliśmy żadnych nieprawidłowości.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły innych kwestii. Pozwolę dobie je wymienić. Od razu podkreślę, że nie miały one wpływu na stopień realizacji planu finansowego PAN. Nieprawidłowości dotyczyły zaciągnięcia zobowiązania przez dyrektora jednostki niemającej osobowości prawnej w kwocie wyższej, niż wynikało to z upoważnienia,

ustalenia wartości jednego z zamówień niezgodnie z przepisami ustawy o zamówieniach publicznych, zawarcia jednej umowy z wykonawcą niezgodnie z wewnętrznymi regulacjami PAN, niezgodnego z wewnętrzną procedurą braku kontrasygnat upoważnionych do ich dokonywania pracowników na umowach zawartych przez dyrektorów (4 spośród 21) jednostek PAN nie mających osobowości prawnej. Ostatnia nieprawidłowość to niedostosowanie zapisów polityki rachunkowości do sposobu ewidencji wykorzystania środków dotacji budżetowej. Jak wspomniałam, te nieprawidłowości nie miały wpływu na stopień realizacji planu finansowego PAN, jak również nie obniżyły oceny ogólnej.

Sformułowaliśmy również 2 wnioski. Dotyczyły one podjęcia działań w celu zapewnienia przez upoważnione osoby wykonujące obowiązki głównego księgowego w jednostkach nieposiadających osobowości prawnej PAN, kontroli wstępnej, dowodów księgowych i kontrasygnowania umów oraz wzmocnienie działań nadzorczych w zakresie zapewnienia prawidłowej realizacji zamówień publicznych, w tym w zakresie udzielanych pełnomocnictw. Bardzo serdecznie dziękuję państwu za uwagę.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę posła Adama Korola o przedstawienie koreferatu i wniosków do opinii naszej Komisji.

Poseł Adam Korol (PO):

Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem Polskiej Akademii Nauk z wykonania budżetu, biorąc pod uwagę pozytywną opinię NIK oraz pozytywną opinię BAS-u, rekomenduję Komisji przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu Polskiej Akademii Nauk za 2016 r. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

To się nazywa syntetyczność wystąpienia. W takim razie otwieram dyskusję. Proszę bardzo. Pan poseł Zembala. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Marian Zembala (PO):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, do tej bardzo pozytywnej opinii dołączam jako przedstawiciel środowiska naukowego i poseł bez konfliktu interesów. Z wielką przyjemnością i satysfakcją muszę powiedzieć, że ta instytucja, tak szacowna, najważniejsza w naszym środowisku (przy szacunku dla wszystkich), wnosi wiele nowego do działania. Chcę pogratulować liderom i zarządzającym, także w nowych formach otwarcia. Pamiętajmy, że jest to wiodący dorobek naukowy. Mogę mówić nie tylko o obszarze medycznym, ale także o popularyzacji nauki. Cieszymy się, że krzywa wznosząca jest wyraźnie widoczna, zarówno w działalności naukowej, promocji nauki, jak i w sprawach, o których usłyszeliśmy w wystąpieniach moich przedmówców. Gratuluję państwu.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Nie wiem, co na to pan profesor Rowiński. Czy są jeszcze jakieś głosy w dyskusji? Nie ma. W takim razie zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec proponowanej przez posła Korola pozytywnej opinii do sprawozdania Polskiej Akademii Nauk? Nie słyszę. W takim razie uznajemy, że Komisja przyjęła tę propozycję.

Przystępujemy do wyboru posłów-sprawozdawców. Do tego, co zostało omówione w pierwszym punkcie. Jest propozycja, żeby do części 30 – Oświata i wychowanie sprawozdawcą...

Proszę pana posła Lecha Sprawkę.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Panie przewodniczący, miałem kontakt z Komisją Finansów Publicznych. Panie przewodniczący, widzę, że sekretariat zgłasza pewną uwagę. Otóż wczoraj konsultowałem sytuację z Komisją Finansów Publicznych, której też jestem członkiem. Otóż tam jest podział referentów i koreferentów w następujący sposób. Jedna osoba koreferuje część 28, 38 i 67, natomiast część 30 i to, co będzie wynikiem wspólnego posiedzenia komisji edukacji i samorządu terytorialnego, czyli subwencje plus budżety wojewodów, referuje

druga osoba. Stąd też propozycja, którą zgłosiłem panu przewodniczącemu przed rozpoczęciem posiedzenia.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że w pewnej części obejmowałyby to sprawozdanie z naszych dzisiejszych obrad popołudniowych. Wtedy łączylibyśmy to.

Poseł Lech Sprawka (PiS):

Dokładnie tak.

Przewodniczący poseł Rafał Grupiński (PO):

Mielibyśmy wtedy dwie osoby z dwóch naszych posiedzeń. Rozumiem tylko, że komisja finansów łączy tę część oświatową z subwencją.

Czy jest sprzeciw, żeby były to dwie osoby wyznaczone na tym posiedzeniu? Jest propozycja, żeby część 30 – Oświata i wychowanie (będziemy o tym mówić również na kolejnym posiedzeniu) reprezentował pan poseł Lech Sprawka. W sprawie części 28, 38 i 67 będzie to pani poseł Ewa Tomaszewska. Czy państwo się zgadzają? Nie ma problemu. W takim razie rozumiem, że przyjęliśmy te propozycje personalne. Dziękuję bardzo panu ministrowi, panom profesorom i wszystkim gościom. Po minutowej przerwie przystąpimy do realizacji punktu drugiego naszych obrad.

Przystępujemy do realizacji punktu drugiego. Panie profesorze, proszę przerwać rozmowę. Rozpatrzmy projekt planu pracy Komisji na drugie półrocze. Prezydium Komisji przygotowało i przedstawiło państwu plan pracy. Jak rozumiem, plan pracy został poszerzony postulatem pana posła Tomasza Jaskóły o rozpatrzenie kwestii Uniwersytetu Medycznego w Bydgoszczy. Wydaje mi się, że warto to włączyć, gdyż ta propozycja czeka od dłuższego czasu na rozpatrzenie.

Czy są jeszcze jakieś wnioski do planu pracy, który przedstawiliśmy Wysokiej Komisji? Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia planu pracy, który przyjęło prezydium? Nie słyszę. Rozumiem, że wszystkie propozycje zostały przyjęte. Czy są jeszcze jakieś wnioski? Nie ma.

W takim razie zamykam posiedzenie i do zobaczenia.